

bras offundat, dicetur $\sigma\kappa\omicron\tau\acute{o}\delta\eta\sigma$, vel $\sigma\kappa\omicron\tau\omicron\mu\lambda\alpha$, seu vertigo tenebricosa.

C A T O C H E,

Seu Catalepsis, seu Congelatio vel etiam
Sideratio.

Conjuncta

Rigor partium, ita ut velut ex rigido ferro, aut inflexili ligno corpus compactum videatur, neque circumverti partes ad articulationes possunt, nisi magna vi, & corpus detinetur immobile in eo rigore, ac situ, in quo constituitur, dum morbi paroxysmo corripitur, hinc memorantur rigidi, jacentes, sedentes, erecto capite, detento inter digitos calamo, & hujusmodi mille. Obmutescunt subitò, oculos intente detinent in objectum aliquod planè immotos, nihil sentiunt, nihil cogitant, nil recordantur, ut asserunt restituti: respirant facilè, & pulsant arteriæ. Sunt qui rigeant minus, & levi qualibet vi ipsorum artus ad articulationes dimoveant, dimoti, & flexi in illo flexionis situ persistunt, impulsi movent pedes, deglutiunt, audiunt, & recordantur, sed utrumque obtusus. Ultrique subitò restituntur. Admirabile profus morbi genus, in quo nihil succedit, quod annotatu dignum existimemus.

Nemo nostrum est, qui sæpius in se ipso expertus non sit quandam, ac tantam animi avocationem à sensibus, ut pluribus modis iis tentatis nihil sentiat, atque ita hæreat, dum ejusmodi avocatio durat, immobilis in eo situ, in quo se constituit ante avocationem, ut omninò rigidus videatur. Id autem præcipuè contingit in quacunq; contentione animi, præcipuè dum speculamur, aut quomodolibet cogitamus, unde ejusmodi status appellatus est ecstasis naturalis, cujusmodi traditur fuisse ecstasis Socratis, qua stetit immobilis per 24. horarum spatium contemplatione defixus. Quoniam itaque earundem specierum tremor in eadem contemplatione millies repetitur, & repetitus speciei tremor facit, ut nervi tremere aliis speciebus sive externis, sive internis non possint; igitur per altam contemplationem nihil ab externis sensibus patiemur, seu nihil externorum sentiemus, & cum per ejus speculationis speciem eorundem musculorum motus excitentur, quousque illa perdurat, qui sub ejusdem initium contracti sunt; igitur per altam solum speculationem poterit homo nihil sentire, non moveri, non loqui, sed respirare, pulsare arteriis. Et siquidem contentio animi fuerit remissior,

per

per undationem ejus minor liquidi quantitas derivabitur in musculos, unde eorum contractio debilior, & nifus ossium in articulationes imbecillior, unde facilis flexio, in qua flexione persistent artus; novus enim motus per vim extrinsecam excitat speciem, à qua pendet, & semper conservatur tanta illa flexio, neque ejusmodi speciem impedit avocatus animus. Rursus quoniam contentio animi remissior est; igitur tremere aliis tremoribus aliquantum nervi poterunt, unde etiam in illa avocatione aliquid sentiet æger, & subobscure recordari poterit pro ratione debilis, & subobscuri tremoris. Primus igitur necessarius modus veniendi in catalepsim est magna contentio animi, qui forte magis communis est ipsam producendi modus cum testibus Galeno, Fernelio, atque aliis ii, qui mox catalepsi correpti fuerunt, animo incubuerint intensius in studia literarum. Hinc secundo facile fieri potest, ut Medicis, & aliis imponant subdoli homines, præcipuè si ejusmodi avocationi assueverint, & factum illud prodigiis annumerari intelligant, & se veluti Divinos coli, ac timeri; prout enim feret res, & voluntas, contendere animo poterunt, & in veram catalepsim incidere, vel nulla animi contentione se catalepticos simulare excitato motu tonico in omnibus partibus, & immobilitatem præ se ferre, flexionibus plus minus repugnare, sensibus captos esse, & nihil recordari fingent. Quia verò non sentire, neque moveri corpus oportet, cum desunt spiritus: in diuturna autem, & magna animi contentione deficere spiritus possunt; igitur neque sentire poterimus, neque moveri, & si quidem corpus in statu meditationis in eo æquilibrio collocatum fuerit, ut etiam deficientibus spiritibus conservari in æquilibrio possit, situm non mutabimus, nec collabemur per Catalepsim: quod si non omnes spiritus, sed magna pars eorum absumpta fuerit, tot tamen supersint, ut sustinere gravitatem partium sibi annexarum per contractionem musculorum possint, adeoque detinere corpus in eodem situ, & æquilibrio, non mutabitur loco, & posito corpus, sed artus ad articulationes dimovebuntur facilius. Cum autem spiritus ex sanguine generentur, eadem secutura patet, si deficiat sanguis. Uterius quoniam in eadem contentione animi plurimum humidi absumitur simul cum spiritibus; igitur crescet ipsorum acrimonia, & vis propter solutionem ab humido, quod absumitur, licet interim copia minuatur. Itaque ratione quantitatis imminutæ undæ vix, aut nullæ per nervos excitabuntur, at in muscularis vis contractionis intendi poterit per vim spirituum auctam defectu humiditatis obtundentis, unde universalis convulsio musculorum major, aut minor, & faciliior, difficiliiorve partium flexio pro diversis gradibus acrimoniæ. Et hoc de sanguine similiter dicendum esse patet. Quia verò spirituum absumptio aliis etiam de causis haberi potest, & iis absumptis excitari

A contentione
animi.

Ab assuetudine,
voluntate.

A defectu spiri-
tuum, vel sangui-
nis.

A spirituum acri-
monia, & parva
copia, vel sangui-
ne similiter se ha-
bente.

A cerebri, vel
nervorum exsolu-
tione.

A nervorum, &
arteriarum in-
fartu.

Non à congela-
tione liquido-
rum.

non possunt undæ, per quas hic, aut ille musculus contrahitur, hoc est, per
quas hic, aut ille fit motus; igitur absumptis maxima ex parte spiritibus,
quicquid est reliquum fluet à glandulis cerebri in nervos per naturalem in-
fluxum, unde muscoli omnes contranitentibus instructi in æquilibrio quie-
scent, seu erit totum corpus immobile; respirabit tamen, & pulsabunt arte-
riæ alterne se contrahentibus per naturalem spirituum influxum musculis
contranimente destitutis. Insuper quoniam ad sensum, & motum ea est ne-
cessaria cerebri, & nervorum durities, ut tremere possint, & spiritus cohi-
bere; si igitur cerebrum, & nervi æquo flaccidiores fuerint, ita ut cohibe-
re spiritus non possint, sed eos quaquaversum avolare permittant suis parti-
bus vix cohærentes, & sphacelo proximi, tunc neque sentire poterimus &
ratione defectus spirituum, & ratione flaccidorum nervorum, neque move-
ri, cum spiritus evaporantes per nervos resolutos non tendant ad musculos,
vel saltem ad ipsos non perveniant. Si igitur corpus sit prius in æquilibrio
tali constitutum, ut in ipso persistere etiam absque musculorum contractio-
ne possit, in eodem persistet, neque sentiet. Denique quoniam ut nervi tre-
mant, oportet, ut mediocriter pleni sint spiritibus, non autem iis ita infar-
ti, ut extrorsum cedere ulterius non possint; si igitur ita tumeant arteriæ
sanguine, ut maxima spirituum copia generetur, qua ita infarciatur nervo-
rum cavitas, ut ipsi nervi ulterius dilatari non possint, extrorsum moveri
per undas nequibunt, seu nulla excitabitur species neque exterius, neque
interius, adeoque liquidum nervorum derivabitur in musculos per solum
naturalem fluxum, & propter copiam suam, & copiam sanguinis validissi-
mè illos contrahet, & in eò æquilibrio detinebit corpus, in quo constitu-
tum erat, antequam vasa deducerentur ad summum illum extremi infartus
gradum, ac tum partes difficillimè flectentur, ut patet: flexæ autem in illo
flexionis statu persistent; violentia enim pressiois ab extrinseco factæ su-
peraverit oportebit resistentiam tensionis in nervis; alioqui enim flecti pars
non potuisset, & excitabitur species flexionem talis gradus producens. Et
ab hac causa forte procescit catalepsis in nobili muliere febre synocho labo-
rante, quæ decimo nono die catalepsi correpta dicitur à Riverio, & largo
fluxu sanguinis è naribus liberata. Cum autem vasorum infartus fieri pos-
sit à quocunque humore, vides hic, catalepsin à quocunque humore pen-
dere posse, quæ tamen eo erit debilioris resistentiæ ad motus, quo humo-
res frigidiores, aquosioresque fuerint; lassabunt enim nervos, spiritus aquo-
siores producent, adeoque minus ad contrahendum aptos; tunc igitur ali-
quis sensus esse poterit, & facilis artuum flexio. Ex quibus vides catalepsin
non esse liquidorum congelationem nempe spirituum aut sanguinis, aut
utrorumque; quoniam enim totum corpus ejusmodi vi corripitur; igitur
aut

aut omnis spiritus, aut omnis sanguis, aut utraque gelu coibunt, unde nullus musculus movebitur, moventur autem musculi respirationis, & cor. Insuper cum præcipuè succedat Catoche magnis animi contentionibus, patet, in eo statu humores esse magis incensos, adeoque potius ulteriori calori, quam frigori, & gelu concipiendo aptos. Sed de his hæc haftenus. Vides interim, fieri quidem posse, ut nervi non derivent liquidum ad musculos, neque tremant, unde privatio sensus, & motus, & permansio corporis in eodem situ, posse inquam hæc contingere per pressionem cerebri, sed qui succedit inde morbus, apoplexia verius est, quam Catalepsis, ut in apoplexiæ explicatione patet. Est igitur Catalepsis motus tonicus universi corporis artus plus minus validè ad articulationes sistens in eo posito, in quo sunt, cum catalepsis invadit, cum majori, aut minori sensuum omnium diminutione pro diversitate causarum, quas exposuimus, & diverso in iis operandi modo. Notabis autem faciliè in veram catalepsim posse quemlibet dilabi, si per jocum, aut serio in quemque finem immobilitati corporis in quocunque situ assueverit cum determinata aliqua specie; post assuetudinem enim recurret illa eadem species repugnantibus, & in veram catalepsim pertrahet. Notabis insuper, catalepsim ex animi contentione pendente facile in delirium abire posse; si enim assueverimus iis animi contentionibus catalepsim producentibus, certò intelligemus, specierum tremores esse vividos, & qui nervis non permittant aliis tremoribus tremere, & eo magis, ac validius omnes alios tremores ab iis prohibendos, quo sæpius, ac diutius eadem illa in catalepsim perducens species tremuerit; eo enim difficilius aliis in partibus flecti nervi poterunt, unde statim ac ab aliis speciebus urgebuntur, in eundem tremorem venient, & eadem res observari videbitur semper animo, licet quæcunque diversa objecta sensus tentent, eoque magis imminet dementiae periculum, quod per contentionem animi siccantur nervi, & minus cedentes evadunt, unde non nisi in lineis, per quas flectuntur in specie catalepsim producente, flecti se faciliè permittent, unde species aliæ nervos agere in suum tremorem non poterunt, quare patet propositum dementiae periculum in Catalepsi.

Per pressionem cerebri est verius apoplexia, quam Catoche.

Quid Catalepsis

Catalepsis vera, & quæ prohiberi non possit post eandem per assuetudinem comparatam. Catalepsis ex contentione animi in delirium facili.

Sff 3 INCUBUS.